

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**

ΔΣ24025062026

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Κ.Ε.Δ.Ε.
της 25^{ης} Ιουνίου 2026

Στην Αθήνα σήμερα, 25 Ιουνίου 2026, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00, συνήλθε σε συνεδρίαση, δια ζώσης και με τηλεδιάσκεψη (μεικτή), σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 5043/2023 (Α' 91), το Διοικητικό Συμβούλιο της Κ.Ε.Δ.Ε., ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, κ. Λάζαρου Κυρίζογλου, Δημάρχου Αμπελοκήπων-Μενεμένης και υπό την προεδρία του.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν οι Δήμαρχοι: Αλεξόπουλος Γρηγόρης Δυτικής Αχαΐας, Αμπατζόγλου Θεόδωρος Αμαρουσίου, Αναστασιάδης Φίλιππος Παγγαίου, Αποστολόπουλος Ηλίας Παπάγου-Χολαργού, Γκουντάρας Αντώνιος Αγιάς, Δανιηλίδης Συμεών Νεάπολης-Συκεών, Καστρινός Αλέξιος Πηνειού, Καφατσάκη-Βλάχου Σταματία Ζωγράφου, Κούλης Ευστάθιος Γορτυνίας, Κωνσταντέλλος Γρηγόριος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης, Παπαναστασίου Γεώργιος Αγρινίου, Ραβιόλος Ελευθέριος Καρύστου, Τσακίρης Παντελεήμων Ωραιοκάστρου, Τσιάκος Βασίλειος Καρδίτσας και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Γιαλιτάκης Νικόλαος Ηρακλείου, Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος Αθηναίων, Καραμαλάκης Μιχαήλ Ηρακλείου, Καφαντάρης Δημήτριος Πύλου-Νέστορος, Μουράτογλου Ιωάννης Έδεσσας, Μπαρμπάκος Ευάγγελος Καλλιθέας, Μπίρμπας Δημήτριος Αιγάλεω, Τεντόμας Χρήστος Αθηναίων, Τζιαχρήστας Δημήτριος Δομοκού, Τσιαντής Δημήτριος Λίμνης Πλαστήρα.

Απόντες οι Δήμαρχοι: Δούκας Χάρης Αθηναίων, Μαμάκος Αθανάσιος Λαρισαίων, Μπέγκας Θωμάς Ιωαννιτών, Πελετίδης Κωνσταντίνος Πατρέων και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι: Καταβούτας Γεώργιος Τρικκαίων, Υδραίου Μερόπη-Σπυριδούλα Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία του Σώματος και γενομένης συζητήσεως, πάρθηκε η παρακάτω απόφαση:

Απόφαση 240^η

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις – Προτάσεις επί της 1^{ης} Αναθεώρησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2026-2030.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ άκουσε εισήγηση από τον κ. Α. Γκουντάρα, Πρόεδρο της Επιτροπής Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της ΚΕΔΕ, σχετικά με την 1^η Αναθεώρηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2026-2030 και αφού έλαβε γνώση του κειμένου με τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της Επιτροπής,

ύστερα από διαλογική συζήτηση

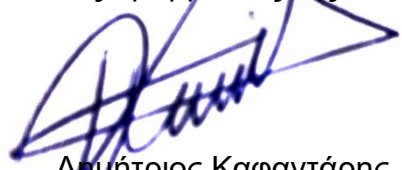
Αποφασίζει ομόφωνα

Εγκρίνει τις Παρατηρήσεις – Προτάσεις της Επιτροπής Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων της ΚΕΔΕ, σχετικά με την 1^η Αναθεώρηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2026-2030, οι οποίες επισυνάπτονται.

.....

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε.Δ.Ε.

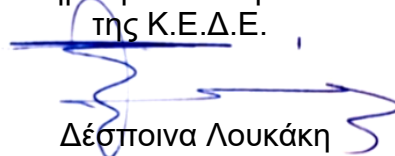

Δημήτριος Καφαντάρης
Δημοτικός Σύμβουλος Πύλου-Νέστορος

Ο Πρόεδρος της Κ.Ε.Δ.Ε.

Λάζαρος Κυρίζογλου
Δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μενεμένης

Η Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια
της Κ.Ε.Δ.Ε.

Δέσποινα Λουκάκη

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΕΔΕ

για την 1η Αναθεώρηση Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2026-2030

Η αναθεώρηση αφορά **αποκλειστικά την αλλαγή του κεφαλαίου "Προϋπολογισμός και κατανομή"** του ΕΠΑ και δεν εισάγει νέους θεσμικούς κανόνες για τους δήμους. Ωστόσο, επηρεάζει έμμεσα τους δήμους μέσω της κατανομής πόρων.

Η αναθεώρηση έχει θετικά και αρνητικά σημεία **για τους δήμους:**

Θετικά:

- Το ύψος πόρων, με αύξηση συνολικών διαθέσιμων πόρων ΕΠΑ, σε σχέση με την περίοδο 2021–2025

Συνολικός προϋπολογισμός: **13,5 δισ. € (17,1 δισ. με υπερδέσμευση)**

Αυτό σημαίνει περισσότερες δυνατότητες ένταξης έργων (άρα και για δήμους).

- **Συνέχιση και ωρίμανση έργων προηγούμενης περιόδου**

Πρόβλεψη για **μεταφορά έργων από το ΕΠΑ 2021–2025 στο νέο πρόγραμμα**

Θετικό για δήμους με «ώριμα» αλλά μη χρηματοδοτημένα έργα.

- **Αυξημένοι πόροι σε κρίσιμα Ειδικά Προγράμματα**

Ιδίως για φυσικές καταστροφές: **800 εκ. €** και για ΣΔΙΤ: **600 εκ. €**

Αυτό είναι πολύ σημαντικό για τις υποδομές, την πολιτική προστασία και τις αποκαταστάσεις

- Συνολικά **2,54 δισ. € στα Περιφερειακά Προγράμματα**, όπου εντάσσονται πιο άμεσα έργα δήμων μέσω Περιφερειών.
-

Αρνητικά ή περιοριστικά όσον αφορά:

Τον βαθμό αυτονομίας και άμεσης πρόσβασης για τους δήμους

- Ισχυρή συγκέντρωση πόρων σε Τομεακά Προγράμματα

Τα Τομεακά (Υπουργείων): **69% των πόρων (9,3 δισ.)**

Αυτό σημαίνει ότι οι βασικοί πόροι ελέγχονται από Υπουργεία και οι δήμοι εξαρτώνται από κεντρικές προκηρύξεις, με αποτέλεσμα **λιγότερη αυτονομία δήμων στον σχεδιασμό**

- Περιορισμένο ποσοστό για Περιφέρειες (και άρα δήμους)

ΠΠΑ μόνο **2,54 δισ. € (≈19%)**

Σε σχέση με το σύνολο οι πόροι που φτάνουν πιο άμεσα στην αυτοδιοίκηση είναι περιορισμένοι

- Έμμεση πρόσβαση των δήμων

την απόφαση **δεν υπάρχει καμία άμεση αναφορά σε δήμους ως δικαιούχους** και όλες οι κατανομές είναι για υπουργεία, περιφέρειες και ειδικά προγράμματα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι δήμοι να λειτουργούν **ως τελικοί δικαιούχοι μέσω τρίτων**

- Έμφαση σε κεντρικές πολιτικές και ειδικά προγράμματα.

Δίδεται μεγάλη έμφαση σε έργα αποκατάστασης απο φυσικές καταστροφές, σε έργα ΣΔΙΤ και δράσεις με εθνικές προτεραιότητες. Υπάρχει κίνδυνος **οι δήμοι να συμμετέχουν μόνο σε συγκεκριμένους τομείς (όχι οριζόντια)**

- Υπερδέσμευση (30%)

Εισάγεται πολιτική υπερδέσμευσης **30% στα ΤΠΑ και ΠΠΑ** το οποίο είναι μεν θετικό για απορρόφηση, αλλά **αυξάνει τον ανταγωνισμό μεταξύ έργων (και δήμων)**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Τα βασικά σημεία είναι στο:

► Άρθρο 1 – Αναθεώρηση Κεφαλαίου 5 (Προϋπολογισμός)

Ειδικά:

- Κατανομή:

- Τομεακά Προγράμματα → Υπουργεία
 - Περιφερειακά Προγράμματα → Περιφέρειες
 - Ειδικά Προγράμματα → κεντρικές πολιτικές
-

► Πίνακες κατανομής (σελ. 3–6)

- Πίνακας 5.1 → πόροι ανά Υπουργείο
 - Πίνακας 5.2 → πόροι ανά Περιφέρεια
 - Πίνακας 5.3 → Ειδικά Προγράμματα
-

Συμπερασματικά η 1η Αναθεώρηση του ΕΠΑ 2026–2030:

- Δεν μεταβάλλει θεσμικά τον ρόλο των δήμων
- Ενισχύει το συνολικό ύψος πόρων
- αλλά:
 - διατηρεί συγκεντρωτική κατανομή υπέρ των Υπουργείων
 - περιορίζει την άμεση χρηματοδοτική αυτονομία των δήμων
- Πρόταση

Εξακολουθούν να ισχύουν οι ακόλουθες Παρατηρήσεις και Προτάσεις της ΚΕΔΕ για το Ε.Π.Α. 2026–2030 (βλέπε απόφαση Δ.Σ. της ΚΕΔΕ με αριθμό 423/2025):

Το σύνολο των χρηματοδοτήσεων έργων και δράσεων των Δήμων προτείνουμε να αποτελέσει Ειδικό Πρόγραμμα, εντασσόμενο στον τρίτο Πυλώνα του Ε.Π.Α. «Ειδικά Προγράμματα Ανάπτυξης – ειδικού σκοπού προγράμματα», με διακριτό σύστημα διοίκησης και παρακολούθησής του, ενταγμένο στο συνολικό Σύστημα Διακυβέρνησης του Ε.Π.Α.

Στο Ειδικό Πρόγραμμα προτείνεται να χρηματοδοτηθούν κατά προτεραιότητα έργα και δράσεις που δεν χρηματοδοτούνται ή υποχρηματοδοτούνται μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (πχ. εσωτερική/ενδοδημοτική οδοποιία, αθλητικά κέντρα, κτιριακές υποδομές, δημοτικές δομές πολιτικής προστασίας, υπηρεσιών δόμησης, δημόσιας υγείας, εσωτερικού ελέγχου κλπ).

Εκτιμούμε ότι το Πρόγραμμα αυτό θα πρέπει να εξασφαλίσει τουλάχιστον το 30% του συνολικού προϋπολογισμού, δηλαδή $0,30 \times 12.827 = 3.848$ εκατ. €. Εξ αυτών τα 900 εκατ. € προβλέπονται ήδη υπό τη διαχείριση του Υπουργείου Εσωτερικών.

Το εν λόγω Ειδικό Πρόγραμμα θα αποτελέσει ουσιαστικά ένα νέο Εθνικό Πρόγραμμα Τοπικής Ανάπτυξης, όπως επανειλημμένα έχει προτείνει η ΚΕΔΕ.
